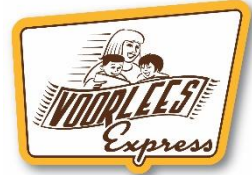

VoorleesExpress expertmeeting | Concentratie

November 2016

Op woensdagavond 2 november organiseerde de VoorleesExpress opnieuw een expertmeeting. De expertmeeting is een avond voor vrijwilligers om met elkaar en met professionals in gesprek te gaan over allerlei verschillende onderwerpen rondom taal en voorlezen. Deze bijeenkomst stond het thema concentratie centraal.

Beter concentreren en luisteren

Bea van der Duin opende de avond met een interactieve presentatie. Door haar jarenlange ervaring als Ouder en Kind Adviseur, betrokkenheid bij de training positief opvoeden en als aanmelder van gezinnen bij de VoorleesExpress, heeft zij vanuit verschillende invalshoeken kennis over het onderwerp. Haar ervaring en advies deelde ze met de aanwezige voorlezers en coördinatoren van de VoorleesExpress. Het kan namelijk best lastig zijn als kinderen erg druk zijn, zich slecht concentreren of weglopen tijdens het voorlezen. Hoe ga je daar als voorlezer mee om? Hoe kun je ervoor zorgen dat kinderen zich beter concentreren en luisteren tijdens het voorleesuur, zonder de manier van opvoeden van ouders in de weg te zitten?

Verwachtingen bespreken

Het advies van Bea is gebaseerd Triple P, een methode waarin ouders een positieve opvoedstijl aanleren. Een belangrijke basis hiervoor is het stellen van duidelijke verwachtingen. Wat mag je verwachten van ouders als het kind zich niet kan concentreren of ongewenst gedrag vertoont? En wat verwachten ouders van jou als voorlezer wanneer dit gebeurt? Het is belangrijk om deze bij een eerste gezinsbezoek over en weer te bespreken. Verwachtingen die op elkaar zijn afgestemd zorgen voor een goede uitgangspositie.

Succesjes vieren

Tijdens het eerste gezinsbezoek is het volgens Bea ook belangrijk om afspraken te maken over een prettig verloop van het voorleesuur. Het is belangrijk dat deze afspraken aan een aantal basisprincipes voldoen. Ten eerste is het verstandig dat afspraken voor het voorleeskind na te komen zijn en "succesjes" makkelijk behaald kunnen worden. Spreek dan ook met de ouders en het voorleeskind een beloning af, zoals het spelen van een taalspelletje of het zingen van een liedje na het voorlezen. Daarnaast is het belangrijk dat het gewenste gedrag positief geformuleerd wordt. Benoem welk gedrag wel verwacht wordt in plaats van welk gedrag niet verwacht wordt. Hierdoor weet het kind welk gedrag vertoond moet worden. Verder is het belangrijk dat bij elke start van het voorleesuur kort de afspraken herhaald worden. En wanneer de afspraken tijdens het voorleesuur zijn nagekomen, kun je het voorleeskind een compliment geven (bijv. "wat fijn dat.." of "ik ben trots op jou"), benoemen wat goed is gegaan en de afgesproken beloning geven.

Het is vooral lastig wanneer het voorleeskind de afgesproken afspraken niet nakomt. Wat kan je dan als voorlezer doen? Allereerst is het belangrijk om vooraf met de ouders te bespreken wat een logische consequentie kan zijn

bij ongewenst gedrag. Daarnaast is het belangrijk dat het kind een kans krijgt om het gewenste gedrag alsnog te vertonen.

Drie vragen

Afsluitend gaf Bea aan dat het altijd belangrijk is jezelf drie vragen te stellen: wat wens je voor gedrag tijdens het voorleesuur, wat is de beloning als het gedrag wordt vertoond en wat zou een logische consequentie kunnen zijn. Bea prees de deelnemers om hun inzet en benadrukte dat ze fantastisch werk doen.

Nieuwe theatervoorstellingen

In het tweede deel van de avond vertelde Dimitra over vijf Amsterdamse theaters waarmee de VoorleesExpress nu voor het derde jaar samenwerkt. In november komt er een nieuw programmaboekje voor de VoorleesExpress uit, vol met voorstellingen die gebaseerd zijn op kinderboeken of thema's die veel voorkomen in kinderboeken. 'Jip en Janneke', 'Hans en Grietje', 'De fantastische meneer Vos' en 'De grote vriendelijke reus' bijvoorbeeld. Als voorlezer kun je samen met je voorleesgezin tegen gereduceerd tarief één van de voorstellingen bezoeken. Het verhaal dat de kinderen kennen uit een boek, zien zij tot leven komen op het toneel. Ook hoort er een kijkje achter de schermen bij en misschien wel een bijzondere ontmoeting met de spelers. Meer informatie over de samenwerking en het programmaboekje van 2016-2017 staat op de [website](#) van de VoorleesExpress.

Aan de slag

In het laatste deel van de avond gingen de voorlezers samen aan de slag. In kleine groepjes werden verschillende casussen behandeld die betrekking hadden op vier thema's: 'concentratie', 'ouderbetrokkenheid', 'meertaligheid' en 'taalverwerving'. De waardevolle adviezen die volgden uit deze casussen zijn samengevoegd in een document en te lezen op de website.

Bij de afsluiting bedankte het team van VoorleesExpress Amsterdam en Diemen alle aanwezige vrijwilligers voor hun bijdrage aan deze geslaagde avond!

Bijlage VoorleesExpress Expertmeeting

Een aantal uitdagingen en tips die tijdens de Expertmeeting door voorlezers en coördinatoren zijn benoemd, lichten we in dit document graag uit.

Ouderbetrokkenheid

1. Maak duidelijke afspraken met de ouder(s). Wat zijn jullie rollen? Herhaal deze afspraken bij ieder bezoek opnieuw als je merkt dat je er weinig van terugziet. Wanneer je het idee hebt dat de ouders (nog) niet betrokken zijn, ga hier dan het gesprek over aan. Hoe denk jij over de situatie? Hoe denken zij erover? Welke afspraken kunnen jullie maken waar jullie je allebei prettig bij voelen?
2. Wanneer er sprake is van onzekerheid, is het belangrijk om je te verplaatsen in de situatie van de ouder. Bekijk samen wat er mogelijk is en ga vanuit daar samen verder. Geef de ouder(s) een voor hen haalbare opdracht tijdens het uur.
3. Als het goed gaat, geef dan opdrachtjes mee aan de ouders en kinderen, zodat het lezen ook als je weg bent blijft leven in huis. Zo raakt het hele gezin gewend aan het bezig zijn met boekjes.

Verwachtingen

1. Stel aan ouders de vraag wat ze van je verwachten als voorlezer. Spreek daarna ook uit wat jij van de ouders verwacht. Ga met elkaar in gesprek over wat haalbaar is.
2. Wanneer ouders denken dat er van hen en hun kind verwacht wordt dat ze een uur lang moeten leren/luisteren/stilzitten/lezen, leg dan goed uit hoe jij dit ziet en waarom je iets wel of niet belangrijk vindt. Bespreek duidelijk met de ouders waarom je dingen doet. Als ouders het idee hebben dat hun kinderen het hele uur stil moeten zitten, kunnen ze hun kinderen al snel corrigeren of aanspreken.

Interesse

1. Probeer tijdens je eerste bezoek al aandacht te besteden aan de interesses van de kinderen. Zoek daar je boeken/spelletjes/kleurplaten op uit.
2. Wanneer een kind niet geïnteresseerd lijkt, is het belangrijk om te achterhalen waarom een kind er geen zin lijkt te hebben. Praat er met het kind over.
3. Bespreek met de kinderen wat ze leuk vinden om te doen. Toneelspelen, tekenen, een verhaal maken of zingen misschien? Koppel dat aan boeken/verhalen.
4. Zorg ervoor dat je andere materialen dan alleen boeken mee hebt of andere activiteiten hebt voorbereid. Als je merkt dat de aandacht van de kinderen wegzakt, kan het goed werken om tussendoor even iets anders te doen. Een beweegactiviteit kan hierin ook helpen.
5. Soms kan het goed zijn om niet te veel boekjes mee te nemen. Te veel keuze kan ook voor onrust zorgen.
6. Maak kinderen nieuwsgierig, daag ze uit en/of beloon ze.

Concentratie

1. Als kinderen veel energie hebben, kan het helpen om ze eerst even te laten bewegen, voor jullie een boek gaan lezen. Neem bijvoorbeeld een cd met Nederlandse liedjes mee en beeld de tekst uit of doe er samen een dansje bij.
2. Laat ouders weten dat je voornaamste taak het (voor)lezen is, maar dat er daarnaast ook ruimte moet zijn voor de kinderen voor even wat ontspanning en/of ontlading. Maak het een vast onderdeel van je voorleesritueel.

Taalbarrière

1. Zijn er mogelijkheden dat de ouder Nederlands gaat leren? Maak het bespreekbaar maar wees hierbij niet opdringerig.